

Základní příznaky při onemocnění pohybového ústrojí

Základním příznakem chorob pohybového ústrojí je bolest. Vždy se ptáme na lokalizaci bolesti, intenzitu a časový průběh. *Klidová bolest* značí většinou zánět, *námahová bolest* je typická pro osteoartrózu.

Onemocnění způsobená na úrovni arterie

Prvními projevy chronického nedostatečného prokrvení končetin, jsou pocity chladu, únavy a bolesti (bolest může být intermitentní či trvalá). Příčinou příznaků je arterioskleróza končetinových a pánevních tepen. Boolestivost je známkou chronického onemocnění i náhlé příhody.

Chronická onemocnění se projevují intermitentní klaudikací (*claudicatio intermittens* - občasné bolestivé kulhání). Představují prudkou křečovitou bolest způsobenou ischemií končetiny při chůzi, v klidu bolest ustoupí. Časová rozmezí mezi opakovaným vznikem bolesti vázané na chůzi se označuje klaudikační interval. Lokalizace bolesti závisí na umístění cévních změn (nejčastěji se projevuje v lýtku).

Klidová bolest je závažnější signál ischemie postihující již periferní nervy. Tato bolest je stálá a projevuje se vleže, zejména v noci (svěšení končetiny přináší úlevu).

Trofické defekty vznikají při dalším zhoršení prokrvení končetin, obvykle v akrálních částech (prsty, pata). Někdy přecházejí až do gangrény. Příspěvajícím faktorem bývají otoky nebo drobná kožní traumata.

Akutní bolest je prudká až šokující. Tato bolest je spojená s pocitem chladu končetiny a barevnými změnami. Dochází k poruchám hybnosti až vznikem plegie. Akutní bolest se projevuje při embolizaci nebo akutní trombóze periferních cév horních či dolních končetin.

Onemocnění způsobená na úrovni vén

Postižení se manifestuje většinou bolestí a edémem postižené části.

Bolest se vyskytuje v plosce nohy nebo v lýtku a projevuje se při došlápnutí. Často souvisí s flebotrombózou. Tupá bolest v končetině nebo v její části bývá přítomna u flebotrombózy horní končetiny. Bolest lokalizovaná na uzlovitý, zarudlý útvar v podkoží se projevuje u tromboflebitidy.

Edém je jednostranný a postihuje část nebo celou horní či dolní končetinu u flebotrombóz.

Postižení (blokáda, přerušení) lymfatických cév se většinou manifestuje vznikem jednostranného nebo oboustranného edému (lymfedém) horní nebo dolní končetiny.

Onemocnění kloubů

Nejvýznamnějším příznakem degenerativních i zánětlivých chorob kloubních je bolest.

Onemocnění degenerativní

Vzniká poměrně intenzivní bolest, která se vyskytuje u artroticky postiženého kloubu na začátku pohybu (startovací bolest), postupně se zmírňuje. Zvláště intenzivní bolest vzniká v kolenních kloubech při chůzi ze schodů.

Onemocnění zánětlivá

Zánětlivá onemocnění jsou provázena klidovou bolestí. Opakovaný pohyb v kloubu většinou vede ke zmírnění bolesti (revmatoidní artritida interfalangeálních kloubů ruky). Charakteristická je prudká až nesnesitelná bolest v metakarpofalangeálním kloubu palce nohy, která se projevuje v časných ranních hodinách, nemocný nevydrží ani dotyk pokrývky. Tato bolest je způsobena akutními záchvaty dny.

Odkazy

Externí odkazy

- MUDr. Ondřej HLOCH: <http://new.propedeutika.cz/?p=409>